

Krajowa lista oczekujących na przeszczepienie nerki lub nerki i trzustki

W 2007 r. w krajowej liście oczekujących na przeszczepienie nerki lub nerki i trzustki zarejestrowanych było 2468 biorców w tym 76 dzieci poniżej 18-tego życia. 1404 biorców zgłoszono w 2007 roku po raz pierwszy lub ponownie.

Nerkę ze zwłok przeszczepiono 652 chorym, nerkę od żywego dawcy – 22, nerkę i trzustkę przeszczepiono 21 chorym z cukrzycą typu I.

Czas oczekiwania od pierwszej dializy do przeszczepienia w 2007 roku wynosił średnio 2 lata i 3 miesiące.

Czas oczekiwania od zgłoszenia do KLO do przeszczepienia w 2007 roku wynosił średnio 12 miesięcy.

W 2007 roku skreślono z listy 111 oczekujących na przeszczepienie nerki lub nerki i trzustki z następujących powodów:

- 68 biorców: brak informacji medycznej z ośrodka dializ przez okres jednego roku
- 7 biorców: nieoperacyjna choroba wieńcowa, oporna na leczenie niewydolność krążenia, uogólniona miażdżycza tętnic brzusznych i kończyn dolnych, miażdżycza tętnic mózgowych – udar mózgu
- 16 biorców: rezygnacja chorego z zabiegu przeszczepienia
- 7 biorców z powodu wykrycia nowotworu: (rak nerki – 1, rak sutka – 3, szpiczak – 1, rak szyjki macicy – 1, rak stercza – 1)
- 1 biorca: marskość wątroby (wirusowe zapalenie wątroby)
- 12 biorców: (alkoholizm, choroba psychiczna, poprawa czynności nerek, wysokie BMI, inne)

W 2007 roku zmarło 41 chorych nie doczekawszy przeszczepienia nerki lub nerki i trzustki:

- 28 z powodu schorzeń układu sercowo-naczyniowego (udar mózgu lub choroba wieńcowa)
- 5 z powodu zakażeń
- 3 z powodu powikłań pooperacyjnych (cholecystektomia – 1, perforacja jelita – 1, operacja kręgosłupa – 1)
- 5 – przyczyna nieznana

Na zabieg przeszczepienia nerki w dniu 31 grudnia 2007 roku oczekiwało 1621 biorców, w tym na pierwszy przeszczep – 1368, na drugi – 226, na trzeci – 23 i na czwarty – 4. Dziesięciu biorców czekało na przeszczepienie nerki i trzustki. W tej grupie chorych oczekujących średni czas oczekiwania na pierwszy przeszczep liczony od daty pierwszej dializy wynosił 3 lata i 1 miesiąc. Czas oczekiwania wydłużają

chorzy wysoko immunizowani oraz biorcy z patologią dolnych dróg moczowych (patrz niżej).

Przyczyny czasowej (okresowej) dyskwalifikacji 407 biorców zarejestrowanych w KLO w dniu 31 grudnia 2007 roku:

- 195 biorców nie zarejestrowano w komputerze na „TAK” z przyczyn pozamedycznych tj. w związku z brakiem następujących niezbędnych informacji: numeru PESEL, kopii wyniku badania grupy krwi, badania HIV, oznaczenia antygenów HLA biorcy oraz surowicy krwi chorego w Pracowni Zgodności Tkankowej Instytutu Transplantologii AM w Warszawie (bankowanie do próby krzyżowej z potencjalnym dawcą nerki)
- 212 biorców miało medyczne powody okresowej dyskwalifikacji do przeszczepienia tj.:
 - Choroby układu sercowo-naczyniowego - 37 biorców
 - Diagnostyka lub leczenie chorych z wirusowym zapaleniem wątroby typu B i/lub C - 19 biorców.
 - Zakażenia bakteryjne - 34 biorców.
 - Diagnostyka i leczenie chorób układu pokarmowego - 3 biorców
 - Diagnostyka złośliwego nowotworu - 5 biorców.
 - Inne przyczyny - 110 biorców (diagnostyka patologii dolnych dróg moczowych, zaostrzenie wtórnej glomerulopatii, nieukończona diagnostyka schorzeń endokrynologicznych lub ginekologicznych, wysokie BMI).
 - 4 biorców zrezygnowało okresowo z zabiegu przeszczepienia nerki.

Ośrodki dializ są na bieżąco informowane o przyczynach nie wpisania na listę aktywną nowo zgłoszonego biorcy, jak również czasowej dyskwalifikacji poprzednio typowanego. Zarejestrowanie chorego w komputerze KLO na „TAK” lub „NIE” stale się zmienia i wymaga codziennej aktualizacji na podstawie informacji ze stacji dializ lub ośrodków przeszczepiających nerki, które w czasie wyboru biorcy dyskwalifikują około 35% potencjalnych biorców. Po przysłaniu przez stacje dializ niezbędnych informacji, chory może być ponownie zarejestrowany w komputerze na „TAK”.

Przeszczepianie nerek chorym wymagających szybkiego przeszczepienia – lista „urgens”

Lista urgens dotyczy zarejestrowanych w KLO biorców wymagających szybkiego przeszczepienia nerki w związku z brakiem możliwości dalszego dializowania (brak dostępu naczyniowego i/lub możliwości leczenia dializami otrzewnowymi). Do wpisania w KLO biorcy na listę urgens konieczne jest wypełnienie „Karty zgłoszenia biorcy do przeszczepienia nerki w trybie nagłym” (dostępnej na stronie internetowej Poltransplantu), po zakwalifikowaniu w regionalnym ośrodku kwalifikacyjnym (ROK), oznaczeniu antygenów HLA biorcy, ocenie PRA oraz przesłaniu

większej ilości surowicy krwi biorcy do Pracowni HLA w Instytucie Transplantologii w Warszawie. Surowica biorcy jest wysyłana do próby krzyżowej z potencjalnym dawcą nerki do 8 pracowni zgodności tkankowej przy regionalnych ośrodkach transplantacji nerek.

W 2007 roku było zarejestrowanych na liście urgens 17 biorców; nerkę przeszczepiono 11 biorcom (średni czas oczekiwania od momentu zgłoszenia na listę urgens do przeszczepienia wynosił 60 dni), 2 biorców zostało skreślonych z listy urgens po wytworzeniu sprawnej przetoki tętniczo-żylniej, 1 biorca zmarł, 3 oczekiwało na przeszczep na koniec roku.

Biorcy z nefropatią cukrzycową

W 2007 r. w KLO zarejestrowanych było 220 biorców z nefropatią cukrzycową spowodowaną cukrzycą I lub II typu. Nerkę ze zwłok przeszczepiono 53 biorcom, nerkę i trzustkę 21 biorcom. Skreślono z listy 17 biorców – żaden z nich nie był zakwalifikowany do przeszczepienia nerki i trzustki. Zmarło 7 chorych w tym dwóch czekających na przeszczepienie nerki i trzustki. W dniu 31 grudnia 2007 roku na przeszczepienie oczekiwało 122 biorców z nefropatią cukrzycową, w tym na przeszczepienie nerki i trzustki – 10.

Biorcy zgłoszeni do przeszczepienia nerki lub nerki i trzustki przed rozpoczęciem dializ

W 2007 r. zarejestrowanych było w KLO 120 (przeszło z poprzednich lat: 51, nowo zgłoszeni w 2007: 69) chorych zakwalifikowanych do przeszczepienia przed rozpoczęciem dializ. Nerkę ze zwłok przeszczepiono 39 chorym (średni czas oczekiwania na przeszczep wynosił 3 miesiące), nerkę od żywego dawcy – 8, nerkę i trzustkę – 4. Leczenie dializami rozpoczęto u 32 chorych. W dniu 31 grudnia 2007 roku na przeszczep oczekiwało 37 niedializowanych potencjalnych biorców (średni czas oczekiwania w tej grupie wynosił 9 miesięcy).

Biorcy immunizowani (PRA 50-100%)

W 2007 r. na zabieg przeszczepienia nerki oczekiwało 108 chorych immunizowanych, z czego u 76 miało PRA wynoszące 50–79%, a u 32 – 80–100%. Zmarło 4 chorych, skreślono z listy 12 biorców. Nerkę ze zwłok przeszczepiono 17 chorym, 15 chorym z PRA 50–79% (średni czas oczekiwania 3 lata i 11 miesięcy) oraz 2 chorym z PRA 80–100% (średni czas oczekiwania 4 lata i 9 miesięcy). 31 grudnia 2007 roku na przeszczepienie nerki w grupie chorych immunizowanych oczekiwało 75 osób. Średni czas oczekiwania 26 chorych z PRA

80–100% wynosił 5 lat i 3 miesiące, 49 chorych z PRA 50–79% – 3 lata i 9 miesięcy.

Biorcy z patologią dolnego odcinka dróg moczowych

W 2007 r. na zabieg przeszczepienia nerki z odprowadzeniem moczu do pęcherza wytworzonego sposobem Bricker'a oczekiwało 25 biorców. Przeszczepiono nerkę 6 chorym (czas oczekiwania na przeszczep wynosił średnio 2 lata, 5 miesięcy), skreślono z listy 2 biorców, 1 chory zmarł. Dnia 31 grudnia 2007 oczekiwało na przeszczepienie 16 biorców (średni czas oczekiwania 3 lata i 2 miesiące).

Biorcy czekający na przeszczepienie nerki po przeszczepieniu serca lub wątroby

□ na przeszczepienie nerki oczekiwało 6 biorców po uprzednio wykonanym przeszczepieniu serca. Nerkę przeszczepiono 2 chorym z tej grupy. Dnia 31 grudnia 2007r oczekiwało 4 biorców.

□ 4 chorym przeszczepiono jednocześnie nerkę i wątrobę. W dniu 31 grudnia 2007r na przeszczep nerki i wątroby oczekiwał 1 biorca.

□ Na liście oczekujących zarejestrowany był 1 chory z niewydolnością nerek, po uprzednim przeszczepieniu wątroby, chory ten w 2007 r. przeszczepu nerki nie otrzymał i nadal oczekuje na liście.

*Danuta Stryjecka-Rowińska, Dorota Lewandowska,
Jolanta Przygoda, Małgorzata Hermanowicz, Radosław Hatliński*